

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Efekt fairtrade systému na pěstování kávy – regionální případové studie

Autor práce: Jan Jodas

Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář

Předložená práce zabývající se efektem fair trade na pěstování kávy je členěna do kapitol, které na sebe navazují, avšak nejsou příliš dobře provázané. V první části je stručně představena historie a fungování organizací Fairtrade a International Coffee Organisation. Dále je analyzován vývoj pěstování kávy ve vybraných zemích a v poslední části je provedena analýza rozptylů vybraných ukazatelů.

Po formální stránce se jedná o standardní práci, textu by však prospěla větší preciznost. Stylistickou úroveň práce snižuje množství překlepů a chybná interpunkce. Práce je psaná srozumitelně, kapitoly však často působí nesouvisle, neuceleně. Místy autor používá neobratné formulace. Nedoporučovala bych také používání zkratk v názvech kapitol (zde ICO v kap. 1). Práce správně obsahuje vevázaný abstrakt česky i anglicky, chybí v něm však klíčová slova.

Formálním nedostatkem z mého pohledu je nedodržení stanoveného rozsahu práce. Ta má celkově 41 stran, z toho je však pouze 29 stran textu, a to včetně grafů a tabulek. Práce se tedy nachází na spodní hranici rozsahu doporučeného pro tento typ práce.

Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy

Předložená bakalářská práce si klade za cíl zhodnotit vliv organizací zprostředkujících fair trade systém obchodu v zemích, kde se pěstuje velký objem kávy, nebo je region na pěstování kávy závislý. Dalším cílem práce je zhodnotit, jak se jednotlivé regiony proměnily po příchodu zmíněných organizací a jestli se zlepšily ukazatele související s kávovým zemědělstvím.

Autor prokázal schopnost analyzovat zadaný cíl, dá se konstatovat, že cíle práce byly naplněny.

V práci nejsou formulovány žádné další výzkumné otázky ani hypotézy.

Práce s literaturou

V seznamu literatury je uvedeno 48 zdrojů, které jsou v souladu s doporučením abecedně řazené. Pro větší přehlednost seznamu bych doporučila jeho rozdělení, např. oddělením internetových zdrojů. Vzhledem k charakteru práce autor vycházel spíše z internetových stránek mezinárodních organizací, institucí v jednotlivých zkoumaných zemích a studií týkajících se jednotlivých zemí.

K práci s literaturou mám však zásadní výtku, v textu se vyskytují zdroje jako Marsh, 2007 (str. 26), VICOFA, 2004 (str. 26); IPSOS, 2013 (str. 28); MDI Vietnam 2013 (str. 28) apod., které však vůbec nejsou citovány v seznamu zdrojů.

Na řadě míst autor v nepřímých citacích uvádí adresu webové stránky společně s rokem namísto vhodnějšího uvedení autora, názvu organizace nebo názvu materiálu – např. str. 9 (Fairtrade.net 2014), str. 16 (twin.org 2010), str. 29 (pngcoffe.com 2013).

Metodika práce

Předložená bakalářská práce je zaměřena na výzkum ve vybraných zemích, v kterých je káva významnou exportní plodinou. Na základě studia literatury analyzuje autor vývoj jednotlivých regionů se zaměřením na pěstování kávy. V závěru práce byla provedena analýza dat vybraných ukazatelů (průměrná roční výkupní cena kávy, celková cena kávy vypěstované za rok, podíl orné půdy na celkové rozloze státu a rozloha kávových plantáží). Autor použil metodu F- test (test rozdílu dvou rozptylů) a porovnával období před a po začátku působení fair trade organizací v dané zemi. Předpokládal, že po začátku působení fair trade organizací došlo v participujících zemích ke stabilizaci obchodu s kávou.

Analytická část práce

Autor se v analytické části práce věnuje regionálním případovým studiím. Na příkladu Malawi, Ugandy, Nikaragui, Guatemaly, Vietnamu a Papui Nové Guinei zkoumá historii pěstování kávy a působení fair trade organizací. Studie jsou doplněny o grafy, které vizuálně působí stejně, vycházejí z rozdílných zdrojů a jen škoda, že zobrazují zcela rozdílné ukazatele. Uvítala bych také zasazení každé regionální studie do kontextu zemědělství daného státu.

V rámci práce provádí autor analýzu změny celkové hodnoty kávy před a po začátku působení organizací fair trade. K analýze metodou F- test používá rozptyly 4 proměnných (zmíněných výše) Metoda vychází z jedné ze studií citovaných v seznamu literatury, která se zabývá dopady fair trade na příjmy a vzdělání. V rámci této části práce jsou interpretovány výsledky, které jsou následně shrnuty v závěru práce.

Závěry práce

V závěru práce jsou zopakovány cíle a rovněž je nastíněn další možný směr studia sledované problematiky. Závěrem autor konstatuje, že fair trade organizace mohou mít na zkoumané ukazatele vliv, ale významné jsou i jiné faktory (politické, ekonomické, apod.). Analýzou rozptylů nebyl prokázán rozdíl mezi obdobími před a po spuštění činnosti fair trade organizací, i když v některých

případech se prokázalo, že tato období byla pro místní pěstitele odlišná.

Celkové zhodnocení práce

Práce se zabývá aktuální a zajímavou tematikou, která v odborné literatuře není příliš zpracovaná a datová základna k ní je poměrně omezená. Chtěla bych proto zejména vyzdvihnout autorovu práci se shromážděním, zpracováním a vyhodnocením dat.

Jedná se spíše o empirickou práci, jejíž struktura zhruba odpovídá stanoveným cílům. Velice kladně hodnotím regionální případové studie zařazené v práci i výběr tématu. Vzhledem k rozsahu práce by bylo účelné zařadit části zaměřené například na principy, standardy fair trade, zhodnocení konceptu obecně či konkrétně ve vybraných zemích, případně kritiku konceptu, apod.

Za hlavní slabinu práce považuji její rozsah a formální úroveň práce. Celá práce nese pečeť spěšného dokončování.

I přes uvedené nedostatky předložená práce do jisté míry splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Proto ji doporučuji přijmout k obhajobě.

Otázky k obhajobě

- 1) Vzhledem k závěrům své práce, co soudíte o konceptu fair trade? Jedná se o skutečnou pomoc rozvojovým zemím nebo pouze o marketingový tah?
- 2) Jak byste charakterizoval vztah fair trade a ekologického zemědělství? Jaký je vliv, příspěvek tohoto konceptu k trvale udržitelnému zemědělství?
- 3) V textu používáte obrat kávová krize (např. str. 10, str. 16, str. 20), co přesně tímto obratem myslíte? Jedná se o ustálený výraz používaný pro konkrétní období/krizi, nebo jde obecně o pokles výkupních cen kávy?

Datum: 4. 6. 2015

Autor posudku: Mgr. Ing. Veronika Eretová

Podpis: